

CZ verliest kort geding tegen hulpmiddelenleverancier Hollister

Rechter: CZ is een aanbestedende dienst

De rechter oordeelde onlangs dat CZ als zorgverzekeraar een publiekrechtelijke instelling is en daarmee een aanbestedende dienst. CZ moet de inkoopprocedure voor één leverancier van stomamateriaal staken en opsplitsen in meerdere opdrachten.

Wat was er aan de hand?

Zorgverzekeraar CZ heeft een inkoopprocedure georganiseerd voor de inkoop van stomamateriaal en bijbehorende dienstverlening. Uit het inkoopdocument volgt dat CZ met één leverancier een overeenkomst wil sluiten. Hollister, een leverancier van hulpmiddelen, maakt bezwaren tegen de inkoopprocedure en stelt onder meer dat CZ een aanbestedende dienst is en dat daarom de Aanbestedingswet 2012 nageleefd moet worden. CZ bestrijdt dat. Er volgt een kort geding.

Waarover ging het kort geding?

Aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant werd de vraag voorgelegd of CZ als zorgverzekeraar is aan te merken als een aanbestedende dienst. Als dat namelijk zo is, moet CZ de verplichtingen uit de Aanbestedingswet 2012 naleven. In die wet staat dat een aanbestedende dienst een opdracht niet mag clusteren. Is een samenvoeging niet nodig, dan moet de samengevoegde opdracht worden opgedeeld in verschillende deelopdrachten. Op die manier kunnen zo veel mogelijk potentiële aanbieders meedingen naar de opdracht. In elk geval moet het niet opdelen in deelopdrachten deugdelijk gemotiveerd worden. Op basis van een uitvoerige motivering komt de rechter tot het oordeel dat CZ voorziet in een behoefte van algemeen belang, anders dan van commerciële aard, en dat CZ rechtspersoonlijkheid bezit. Daarmee is sprake van

een publiekrechtelijke instelling. Vervolgens oordeelt de rechter dat CZ voor meer dan de helft wordt gefinancierd door de staat via het Zorgverzekeringsfonds. CZ is dus volgens de rechter een aanbestedende dienst. Omdat niet duidelijk is waarom de inkoopprocedure voor stomamateriaal niet in meerdere opdrachten is gesplitst, moet CZ de inkoopprocedure staken.

En nu?

De vraag of zorgverzekeraars een aanbestedende dienst zijn, is niet eerder zo concreet aan de rechter voorgelegd. In het Amphia-arrest uit 2007 – waarin de vraag voorlag of een algemeen ziekenhuis een aanbestedende dienst is – bepaalde de Hoge Raad dat alleen sprake is van overheidsfinanciering in aanbestedingsrechtelijke zin als tegenover de vergoeding van overheidswege géén specifieke tegenprestatie staat. Voor een zorgverzekeraar als CZ lijkt, onder de huidige Zorgverzekeringswet met veel marktwerking, wel degelijk sprake te zijn van een tegenprestatie, namelijk de verplichting tot het verlenen van zorg.

Deze uitspraak heeft mogelijk grote gevolgen, niet alleen voor zorgverzekeraars maar bijvoorbeeld ook voor apotheken en algemene ziekenhuizen die voornamelijk via de zorgverzekeraars worden gefinancierd. Als er sprake is van financiering voor meer dan de helft door de staat, kunnen ook zij in theorie worden aangemerkt als een aanbestedende dienst. CZ heeft spoedappel ingesteld tegen het vonnis. ■

Auteurs

**Catelijne Bach en
Boudewijn Cremers**

Catelijne Bach en Boudewijn Cremers zijn advocaten bij Van Iersel Luchtman Advocaten. Catelijne Bach is tevens zorgmakelaar. Boudewijn Cremers is gespecialiseerd in het aanbestedingsrecht.